

กิจกรรมเยี่ยมชมสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน

วัตถุประสงค์

การดำเนินโครงการสนับสนุนการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพการจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทอุตสาหกรรมชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยเน้นการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการลดและป้องกันมลพิษที่แหล่งกำเนิด ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกเครือข่าย “รักษ์...เลสาบ” ซึ่งประกอบด้วย ประชาชน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น ได้รับความรู้และแบบอย่างที่ดีในการลดและป้องกันมลพิษ รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมเยี่ยมชมโรงงานไปใช้ในการจัดการ เพื่อลดมลพิษและปรับปรุงการผลิตในสถานประกอบการของตนเองหรือในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่องและยั่งยืน

สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด เป็นสหกรณ์กองทุนสวนยางผลิตรายแผ่นรมควนซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลโคกม่วง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ได้รับคัดเลือกเป็นสหกรณ์ดีเด่นที่มีการบริหารจัดการองค์กรที่ดี ตลอดจนมีแนวทางในการดำเนินการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีและได้รับมาตรฐาน ISO 14000 ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่สหกรณ์กองทุนสวนยางอื่น ๆ ได้นำแนวทางที่ดีดังกล่าวนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตนเองต่อไป

เป้าหมาย

สมาชิกเครือข่าย “รักษ์...เลสาบ” ประกอบด้วย อุตสาหกรรมชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานในท้องถิ่น และประชาชน จำนวน 20 ราย

สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน และการบริหารจัดการที่ถูกต้อง
- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเผยแพร่ความรู้ที่ดีให้แก่กลุ่มเป้าหมายรายอื่น ๆ ในพื้นที่ได้

ผลการจัดกิจกรรม

คุณเจริญศักดิ์ ประธานสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียนได้กล่าวต้อนรับพร้อมบรรยายสรุปและพาเยี่ยมชมการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของสหกรณ์ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2537 โดยการก่อสร้างอาคารสหกรณ์ได้แล้วเสร็จและเริ่มดำเนินงานเมื่อปี พ.ศ. 2538 ด้วยจำนวนสมาชิกเริ่มแรกประมาณ 100 คน ปัจจุบันจำนวนสมาชิกได้เพิ่มมากขึ้นถึงกว่า 300 คน ในการขยายจำนวนสมาชิก ทางสหกรณ์ได้มีการขยายกำลังการผลิตยางแผ่นรมควันด้วย ได้แก่ การต่อขยายเตาและห้องรมยาง
- กิจกรรมเพิ่มเติมของสหกรณ์ที่นอกเหนือจากการรวมกลุ่มผลิตยางแผ่นรมควันนั้น สหกรณ์ได้จัดระบบบริหารให้มีฝ่ายบริหารจัดการ ฝ่ายขาย โดยมีการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ย นอกจากนี้ สหกรณ์ยังทำหน้าที่ให้บริการฝากถอนเงินแก่สมาชิกอีกด้วย
- สหกรณ์จัดให้มีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน สมาชิกทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นและฝากข้อสงสัยหรือข้อแนะนำ การให้โอกาสสมาชิกในการระดมความคิดเห็นและตัดสินใจทำให้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ จากที่ประชุมได้รับการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเต็มที่ และสมาชิกทุกคนได้รับการปลูกจิตสำนึกในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยจากเครือข่ายสมาชิกที่เข้มแข็งนี้
- สำหรับการดำเนินการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้น ทางสหกรณ์ได้เริ่มจัดตั้งกลุ่ม ISO 14001 โดยมีสมาชิกเข้าร่วมในปี พ.ศ. 2542 ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และมีการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยเริ่มจากสิ่งแวดล้อมชุมชนและรอบ ๆ สหกรณ์ และส่งเสริมให้เรียนรู้เพิ่มเติมเช่นการจัดดูงานนอกสถานที่ ซึ่งผลพวงจากการดำเนินการที่ดีนี้เองทำให้สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน เป็นสหกรณ์ดีเด่นในปี พ.ศ. 2544

โครงการทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ทางสหกรณ์บ้านทางเกวียนได้ดำเนินการและมีความสำเร็จ ได้แก่ การนำน้ำทิ้งจากระบบบำบัดของสหกรณ์มาต่อเชื้อเพื่อทำน้ำหมักชีวภาพ (อีเอ็ม) โดยหมักกับกากน้ำตาลและหัวเชื้ออีเอ็มเป็นเวลา 15 วัน และน้ำอีเอ็มที่ได้จะถูกใช้เป็นน้ำรดต้นยางพาราในสวนใกล้เคียง ทั้งนี้ การใช้น้ำอีเอ็มที่หมักได้มารดต้นพืช ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมี เพิ่มปริมาณสัตว์หน้าดิน และเป็นการใช้ประโยชน์จากน้ำเสียในระบบบำบัด อีกโครงการหนึ่งที่มีความสำคัญของสหกรณ์บ้านทางเกวียนคือ การที่สมาชิกให้คำมั่นในการหยุดการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ยกเว้นในกรณีจำเป็นจะต้องได้รับการยินยอมจากสมาชิกส่วนใหญ่ก่อน

ประมวลภาพกิจกรรมเยี่ยมชมครั้งที่ 2 สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทางเกวียน จำกัด

